

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

ยรรยง สุขเอิบ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เป็นสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษา 170 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีเพศต่างกัน มีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ครูที่มีอายุต่างกัน มีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวม ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการสร้างแรงบันดาลใจและด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคู่ที่มีความแตกต่างกัน คือ อายุ ต่ำกว่า 30 ปี กับ 31 - 40 ปี 4) ครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวม ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้น

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา

ทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้มีความสามารถเต็มตามศักยภาพมีพัฒนาการที่สมดุลทั้งปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม ดังนั้น คนจึงเป็นปัจจัยและผลของการพัฒนาประเทศหากประชากรของประเทศมีคุณภาพจะส่งผลให้ประเทศชาติมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนคนจะมีคุณภาพได้ขึ้นอยู่กับระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ การศึกษาจึงเป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพคน ดังคำกล่าวที่ว่า “การศึกษาพัฒนาคน คนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติ” (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544, หน้า 7)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 9 กำหนดให้สถานศึกษามีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติมีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และมาตรา 39 ให้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 5-6)

การกระจายอำนาจดังกล่าว จะทำให้สถานศึกษาคล่องตัวมีอิสระในการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานและสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 6-7)

เป็นที่ยอมรับกันว่าบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในทุก ๆ ระดับของสังคม คือ ผู้นำเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อความอยู่รอด สวัสดิภาพ และสันติสุขของสังคมและ

ประเทศชาติทั้งหมดนอกจากนี้ผู้นำมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์กรและการจัดการในทุกระดับ ทั้งในระดับท้องถิ่นระดับประเทศ หรือระดับโลก ในระดับองค์กรมีการยอมรับกันว่าความสำเร็จขององค์กร ไม่ว่าจะเรียกว่าเป็นการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results-based Management) ประสิทธิภาพหรือประสิทธิผล ล้วนแต่ขึ้นกับภูมิปัญญา ความคิดอ่านและแนวปฏิบัติที่สร้างสรรค์ ของผู้นำขององค์กรเนื่องจากผู้นำมีความสำคัญ จึงมีแนวคิดและการศึกษาในเรื่องการพัฒนาความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำ (Leadership) เกิดขึ้น

สำหรับในประเทศไทย ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการศึกษาภาวะผู้นำที่มีความเหมาะสมกับยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงนี้ แนวคิดทฤษฎีใหม่ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับกันมากในปัจจุบันคือแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership Theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีภาวะผู้นำ แนวใหม่ หรือเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ (New paradigm) เนื่องจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ (Paradigm shift)

การปฏิรูปการศึกษาจึงจำเป็นต้องใช้ผู้บริหารการศึกษา มืออาชีพ จึงจะนำสถานศึกษาบรรลุความสำเร็จตามภารกิจ และบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา การเป็นผู้บริหารมืออาชีพจะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะเฉพาะและอาศัยกระบวนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ทุกสถาบัน ทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษา และการบริหารโดยใช้องค์คณะบุคคล ตลอดทั้งนำการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) (ธีระ รุณเจริญ, 2546, หน้า 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นตัวจักรกลที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้นำ เอนนโยบายและโครงการไปสู่การปฏิบัติ ถ้าการดำเนินตามนโยบายเป็นไปด้วยดีย่อมเป็นผลดีต่อคณะครู นักเรียนผู้ปกครองตลอดจนชุมชน และสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการบริหารเพียงใดนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีพฤติกรรมบริหารอย่างเหมาะสมต้องเป็นผู้นำในการบริหารจัดการที่มีทั้งการปรับเปลี่ยนและการพัฒนาองค์กรควบคู่กันไป (วันเพ็ญ เจริญแพทย์, 2545, หน้า 24)

ในทำนองเดียวกัน Bass อ้างถึงใน อภิวัตน์ แก้วเล็ก (2542, หน้า 5 - 6) กล่าวว่าผู้บริหารยุคใหม่ควรจะต้องพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำที่สำคัญ 2 แบบคือ ผู้นำแบบแลกเปลี่ยน และ ผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงสภาพซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เบอร์น (Burn) อ้างถึงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2545, หน้า 7) ที่กล่าวถึงภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนกับภาวะผู้นำเปลี่ยนแปลงสภาพในผลงานศึกษาเรื่องผู้นำทางการเมืองโดยเบอร์น อธิบายว่าภาวะผู้นำทั้ง 2 แบบ มีอิทธิพลส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ขึ้นในองค์กรส่งผลต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้บังคับบัญชาหรือต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งจะทำให้การดำเนินการขององค์กรในปัจจุบันเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ (Efficiency) บังเกิดผลดี(Excel) ผู้นำกับผู้ตามจะผูกพันต่อกันอย่างมั่นคงทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำของผู้บริหาร จะมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานซึ่งจะช่วยให้เกิดความพยายามที่จะปฏิบัติงานให้เกินเป้าหมายที่กำหนด มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อ แรงจูงใจและสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นกับผู้ตามในอีกทางหนึ่งด้วย

ปัจจุบันแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำของ เบส (Bass) (1985, p. 17) ได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับจากนักการศึกษา นำมาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารกันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงรอบรู้ รอบรู้ลึก นำการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์มาสู่สถานศึกษา พัฒนาตนเองให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความพึงพอใจในการทำงานให้มากขึ้น ใช้เทคนิคต่าง ๆ กระตุ้น คลายใจ หรือสร้างความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล และเปลี่ยนแปลงองค์กร ทั้งนี้เพื่อไปสู่การบริหารจัดการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นที่พึงพอใจของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องนั่นเอง เช่นเดียวกับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลที่กระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชนต่างก็คาดหวังว่าจะสามารถบริหารจัดการ โรงเรียนให้ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพเกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนแบบองค์รวม ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการบริหารคนบริหารงาน และบริหารองค์กร ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวจะทำให้ได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนปรับปรุง และพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลตามความมุ่งหวังของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียนชุมชน และท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ขอบเขตด้านประชากร

1. ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 23 โรงเรียน มีครูทั้งหมดจำนวน 309 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 170 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, p. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 170 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 23 โรงเรียน มีครูทั้งหมดจำนวน 309 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, p. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 170 คน ประกอบไปด้วยครูเพศชายร้อยละ 22.40 เป็นเพศหญิงร้อยละ 77.60 ครูที่อายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 20.60 ครูที่อายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 52.90 ครูที่อายุ 41 ปีขึ้นไป ร้อยละ 26.50 ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 61.80 ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 37.60 ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 0.60 และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.40 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.30 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 11 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35.30

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 170 ฉบับ ระหว่างวันที่ 24 เมษายน - 4 พฤษภาคม 2560 ได้ติดตามจนได้รับแบบสอบถามกลับคืนคิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าความถี่ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และทำการทดสอบสมมุติฐาน โดยการทดสอบที (t-test) กับตัวแปรเพศ และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) กับตัวแปรประสบการณ์การทำงาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe (Scheffe Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีเพศต่างกัน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ครูที่มีอายุต่างกัน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวม ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการสร้างแรงบันดาลใจและด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคู่ที่มีความแตกต่างกัน คือ อายุ ต่ำกว่า 30 ปี กับ 31 - 40 ปี

4. ครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวม ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 มีความพึงพอใจต่อการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวนจิต รักเถาว์ (2552, หน้า 88-89) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ

ผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดปัตตานีภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดคล้อยกับผลการวิจัยของ ประภา อัครพงษ์พันธ์ (2551, หน้า 73) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดคล้อยกับ สุมาลี ละม่อม (2553, หน้า 33) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดคล้อยกับ แสงเดือน กมลมาลย์ (2552, หน้า 123-125) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดคล้อยกับ ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาใน อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 เป็นผู้ที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีอุดมการณ์ในการทำงาน มีความสามารถในการโน้มน้าวให้ผู้อื่นในการท างาน ให้บรรลุตามเป้าหมาย ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน

2. ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุดคล้อยกับผลงานวิจัยของ สุมาลี ละม่อม (2553, หน้า 33) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มากกว่าด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ ให้ความเชื่อมั่นว่าผู้ร่วมงานจะสามารถทำงานที่มอบหมายได้สำเร็จ มีการสร้างขวัญและแรงจูงใจให้แก่ผู้ร่วมงาน นอกจากนี้การปฏิบัติงานจะเน้นให้ทุกคนคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เป็นการเน้นการทำงานเป็นทีมซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

3. ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชรัตน์ จินขาวชา (2547, หน้า 66) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 3 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ให้ความสำคัญกับผู้ร่วมงาน โดยการเปิดโอกาส/เปิดใจให้ผู้ร่วมงานทราบถึงสถานการณ์ และปัญหาที่กำลังประสบอยู่ เพื่อเป็นการระดมพลังสมองในการคิดหาแนวทางในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน

4. ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ด้านค่านึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมพร จำปานิล (2549, หน้า 95-97) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ให้ความสนใจและส่งเสริมผู้ร่วมงานที่มีความสามารถพิเศษทำให้มีความเจริญก้าวหน้า เป็นการส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง มีการมอบหมายงานโดยการคำนึงถึงความรู้ความสามารถ/ศักยภาพของแต่ละคน นอกจากนี้ยังไม่ทอดทิ้งผู้ร่วมงานที่มีปัญหาโดยการให้ความสนใจและช่วยเหลือคนกลุ่มนี้ให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละคน

5. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ

ของครู พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้านทั้งนี้เนื่องจากซึ่งไม่ สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาสิริ วิษณุปัญญาปสุโต (2549) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนพระ ปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาตามทัศนะของครูผู้สอน จำแนก ตามเพศ โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันและยังสอดคล้องกับ แสงเดือน กมล หมาย (2552, หน้า 123-125) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครพนมเมื่อจำแนกตามเพศไม่ แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครู อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ .05

6. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกตามอายุที่ต่างกัน มีความ พึงพอใจระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวม ด้านการมีอิทธิพล อย่างมีอุดมการณ์ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการสร้างแรงบันดาลใจและด้านการกระตุ้นทางปัญญา มี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นราย คู่ พบว่า อายุ ต่ำกว่า 30 ปี กับ 31 - 40 ปี ไปมีความความพึงพอใจระดับภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสวนผึ้ง ด้านการสร้างแรงบันดาลใจและ การกระตุ้นทางปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอายุคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัยที่ได้ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้คนให้ตรงกับความสามารถของแต่ละบุคคล และ รับฟังความคิดเห็นของทุกคน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีความเป็นกันเอง และเป็นທີ່พึ่งของครูได้ทุกเรื่อง
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ขวัญและกำลังใจให้กับครูอย่างยุติธรรม
4. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในรูปแบบวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อจะได้ข้อมูลตามสภาพจริงที่ครบถ้วนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลทางการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

พ.ศ.2557. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภา, 2558.

กานต์ กุณาศล. การประเมินศึกษา. กาญจนบุรี : สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี, 2542.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. เกณฑ์มาตรฐานเฉพาะตำแหน่งผู้บริหาร

โรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภา, 2541.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงานแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ

สังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 - 2559. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรพร
рінตั้งแอนด์พับ ลิขซึ่ง จำกัด, 2554.

จันทร์ธานี สงวนนาม. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร

: บัคพอยท์, 2545.

ถวิล มาตรฐาน. การปฏิรูปการศึกษา : โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ.

กรุงเทพมหานคร : เสมาธรรม, 2544.

ทองหล่อ เดชไท. หน่วยที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสาธารณสุข. นนทบุรี :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535.

ธีระ รุญเจริญ. การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ข้าวฟ่าง,
2546.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร : เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส,
2546.

ประกอบ วรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :
दानสุทธาการพิมพ์, 2542.

ประพันธ์ สุริหาร. ศัพท์เทคนิคทางการบริหาร. ขอนแก่น : ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.

ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง. หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร
:บพิชการพิมพ์, 2554.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริม
กรุงเทพมหานคร, 2546.

พิชัย เสงี่ยมจิตต์. การบริหารงานเฉพาะด้านในสถานบันการศึกษามูลนิธิ.
กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2542.

พิทยา บวรวัฒนา. การบริหารเชิงบูรณาการ. นนทบุรี : สำนักงานข้าราชการพลเรือน,
2546.